

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

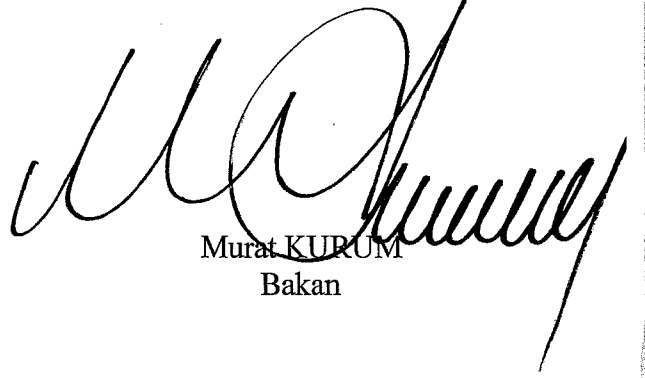
24 Ocak 2023

Sayı :30824082-610-5609562
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekilllerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:

- Liste (6 Adet, 6 Sayfa)
- Cevap Yazısı (81 Adet, 163 Sayfa)

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ
SAYIN OYA ERSOY'UN
TBMM 7/74668 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE AİT
SORULAR VE CEVABI

SORULAR

Türkiye kendi sınırları içerisinde Kuzey Anadolu Fay Hattı, Doğu Anadolu Fay Hattı ve Batı Anadolu Fay Hattı ile deprem kuşağında olan bir ülke konumunda olup yıllar içerisinde can kaybı ile sonuçlanan depremlerde yaşanmıştır. İstanbul Depremi başta olmak üzere olası yaşanacak afetlere karşı gerekli önlemlerin baştan alınması ve yerel yönetimler, merkezi idare ve muhtarlıklar, sivil toplum örgütleri arasında koordinasyon ve iş bölümünün sağlanması ve yapılması gerekenlerin tespit edilmesi gerekirken toplanma alanları tek tek alışveriş mekanlarına dönüştürülmüştür. 26 Eylül 2019'da İstanbul'da gerçekleşen 5.9 şiddetindeki depremin ardından İstanbul Büyükşehir Belediyesi Deprem ve Doğal Afet Komisyonu'nun, 2016 Aralık ayında hazırladığı rapor gündeme gelmiş ve deprem toplanma alanlarının sayısının 470'den 77'ye düştüğü ifade edilmiştir. Yine TMMOB'un 2017 yılında hazırladığı rapora göre Torun Center, Anthill, Starcity Outlet Center, Zaman Gazetesi Binası, Ağaoğlu My City, Meydan AVM, Onaltı Dokuz, Ora AVM, Forum İstanbul, Kiptaş Ünalın, DAP Royal Center, TOKİ Avrupa Konutları, Capacity AVM, Çınar Olimpia Park Sitesi, Selenium Plaza gibi birçok yer acil eylem planında deprem toplanma alanı olarak belirtilmiş olmasına rağmen yapılaşmaya açılmıştır. Kuzey Anadolu Fay hattı üzerinde bulunan ve kentleşmenin kıyılarda yoğunlaştığı İstanbul için yaklaşık 7 şiddetinde bir deprem önlem alınmadığı durumda ciddi yıkımlara ve can kayıplarına sebep olacağı uzmanlar tarafından sıkça dile getirilmiştir. Marmara depreminin ardından hasarlı yapılara ilişkin çalışma, nitelikli düzeyde yapılmamıştır. Hasar tespit ve önlem çalışmaları yapılması gerekirken Mayıs 2018'de çıkarılan "İmar Affı" ile gerekli kontroller yapılmadan birçok hasarlı yapı para ödenmesi koşuluyla yasal statüye sahip olmuştur. Son olarak 23 Kasım saat 04.08'de Düzce'de yaşanan 5,9 büyüklüğündeki deprem de birçok bina hasar görmüştür. Hasar gören binalar arasında 1999 depreminden sonra yapılan Düzce Adliyesinin olması endişe vericidir. 11 kentte daha adliye binasının yanında çok sayıda devlet hastanesi, öğrenci yurdu ve kamu binası ihalesi alan Araş İnşaat tarafından 2006 yılında inşaatı başlayan Düzce Adliyesi, 2008 yılında tamamlandığı düşünüldüğünde, yeni bir bina olmasına rağmen almış olduğu hasarın nedenleri inceleme konusu olmalıdır.

Bu bağlamda;

1. Türkiye deprem fay hattında yer alan bir ülkedir. Olası bir deprem meydana geldiğinde hangi bölgelerin daha fazla depremden etkileneceği konusunda Bakanlığın herhangi bir tespiti var mıdır?
2. İstanbul başta olmak üzere yaşanacak bir depremde toplanma alanları belirlenmiş midir? Yurttaşların yönlendirileceği toplanma alanlarının artırılması için herhangi bir plan var mıdır?
3. Bakanlık bütçesinden deprem için ne kadar bütçe ayrılmıştır? Deprem vergisi adı altında toplanan ÖİV'den toplam ne kadar deprem için kullanılmıştır?
4. Bakanlığın olası bir depremde orta hasarlı ve ağır hasarlı binaların yıkılma tehlikesine karşı depremin can ve mal kaybı ile sonuçlanmaması amacıyla herhangi bir planı var mıdır?
5. Yaşanan Düzce depreminde hasar gören tek kamu binası 2008 yılında yapımı tamamlanan Düzce Adliyesidir. Buna dair herhangi bir inceleme başlatılmış mıdır?

CEVAP

6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun 31/05/2012 tarihinde yürürlüğe girmiş ve bu tarihten itibaren ülkemizde zemin durumu veya üzerindeki yapılaşmalar sebebiyle tehlike arz eden alanlar ile afet risklerine karşı hasar alma ihtimali bulunan riskli yapıların tespiti ve yenilenmesine yönelik kentsel dönüşüm uygulamaları devam etmektedir.

Anılan Kanun kapsamında yürütülen söz konusu dönüşüm uygulamaları aynı zamanda gönüllülük ve uzlaşma ilkeleri uyarınca Bakanlığımızca sağlanan teknik ve finansal destekler (kira yardımı, faiz desteği ve birtakım muafiyetler) eşliğinde Belediye Başkanlıkları, ilgili kuruluşlar ve vatandaşlarımızın başvuru ve katılımıyla sürdürülmektedir.

Bu çerçevede ilgili Belediye Başkanlıklarınca yapılan başvurular önceliğinde zemin durumu veya üzerindeki yapılaşmalar sebebiyle risk teşkil ettiği belirlenen Riskli Alanlar ile yapısının tehlikeli olduğunu düşünen hak sahiplerinin başvuruları sonucu tespit edilen Riskli Yapılar ve bu yapılaşmaların zemin durumu nedeniyle yerinde yenilememesi durumunda belirlenen Rezerv Yapı Alanlarında kentsel dönüşüm süreçleri sürdürülmektedir.

Bakanlığımız tarafından yürütülen çalışmalar ile hem kentsel dönüşüm sürecini hızlandırmak, hem de teknik altyapısı, sosyal donatıları ile birlikte tarihi ve kültürel anlamda çok daha canlı ve zengin kentler oluşturmak hedeflenmektedir. Bu hedefler doğrultusunda Belediyelerimizle işbirliği içerisinde kentsel dönüşüm sürecini yürütmeye devam eden Bakanlığımız tüm bu dönüşüm faaliyetlerinin yürütülmesi ve kentsel dönüşüm projelerinin hızlandırılması amacıyla kredi ve faiz desteği yanında kira yardımı gibi teşvikler de sağlamaya devam etmektedir.